

טיוטת חוק שירות אזרחי לתלמידי ישיבות (הוראת שעה), התשע"ג-2013 - הסמכת ועדת
שרים לענייני חקיקה

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ם :

- א. לאשר עקרונית את טיוטת חוק שירות אזרחי לתלמידי ישיבות (הוראת שעה), התשע"ג-2013, המצ"ב.
- ב. להסמיך את ועדת השרים לענייני חקיקה לאשר, על דעת הממשלה, את נוסחה הסופי של טיוטת החוק שתוגש לכנסת.

דברי הסבר

רקע כללי

החוק המוצע מבקש להסדיר את השירות האזרחי לתלמידי ישיבות ששירותם הצבאי נדחה לצורך ביצוע שירות אזרחי.

נושא חובת השירות הצבאי ואפשרות ההתנדבות בשירות האזרחי או הלאומי שבצידו, מלווים את מדינת ישראל מיום היווסדה.

חוק דחיית שירות לתלמידי ישיבות שתורתם אומנותם התשס"ב-2002 (חוק דחיית שירות) הסדיר את סוגיית הגיוס של בני המגזר החרדי לצבא, סוגיית קבלת הפטור משירות צבאי וסוגיית השירות בשירות האזרחי.

תוקפו של חוק דחיית שירות פקע ביום 31.7.2012.

עקב פקיעתו של חוק דחיית שירות לא ניתן היה לקלוט לשירות האזרחי משרתים חדשים. בכדי לאפשר רצף של קליטה למסלול ולהיענות לבקשות שהגיעו לשרת קיבלה הממשלה, ביום 9.12.2012, את החלטה מס' 5275. החלטה זו הקימה את מסלול השירות המשמר שאליו יכלו להצטרף משרתים חדשים ואשר, על-פי החלטת הממשלה, פעל ברובו על-פי הכללים שבהם פעל השירות האזרחי.

על-פי החלטת הממשלה הנ"ל ניתן היה לצרף מתנדבים חדשים למסלול זה עד ליום 31.8.2013.

לאחר תאריך זה לא ניתן יהיה להמשיך לקלוט משרתים חדשים לשירות האזרחי ללא חקיקה חדשה שתסדיר את הסוגיה.

עם הקמתה של הממשלה ה-33 היא שמה לעצמה מטרה להסדיר את סוגיית השוויון בנטל ואת שילובם של בני המגזר החרדי בשירות הצבאי ובשירות האזרחי.

הממשלה קיבלה ביום 7.4.2013 את החלטה מס' 15 שבה הקימה את ועדת השרים לעניין השוויון בנטל בשירות הצבאי, בשירות האזרחי ובשוק העבודה. תפקידה של ועדת השרים היה להכין תזכיר חוק לשילוב חרדים ובני מיעוטים בשירות צבאי ואזרחי לצורך שילובם בשוק העבודה וליצירת שוויון בנטל, אשר על בסיסו תובא טיוטת חוק לאישור ועדת השרים לענייני חקיקה.

ועדת השרים קיימה ישיבות רבות, שמעה גורמים רבים וגיבשה מתווה להגברת השוויון בנטל. הצעת החוק מבוססת על החלטות ועדת השרים בכל הנוגע לשירות האזרחי – הכללים להפעלתו, האורגנים השונים הנוטלים חלק בעניין ותפקידו של כל אחד ועוד. הצעת החוק מהווה חלק מההסדר הכולל שגיבשה ועדת השרים אשר נכלל בו גם תיקון לחוק שירות ביטחון [נוסח משולב] התשמ"ו - 1986.

על מנת לאפשר האצת והשלמת הליכי החקיקה עוד במושב הקיץ של הכנסת ועל מנת לאפשר קליטתם של משרתים חדשים בשירות האזרחי גם לאחר 31.8.2013, מוצע להעלות את ההצעה לאישור עקרוני על-ידי הממשלה ולהסמיך את ועדת השרים לענייני חקיקה לאשר על דעת הממשלה את הנוסח הסופי של הצעת החוק לשם הגשתה המיידית לכנסת.

נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה

אין.

תקציב

אין.

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

אין.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

טיוטת החוק גובשה ואושרה על-ידי ועדת השרים לעניין השוויון בנטל בשירות הצבאי, בשירות האזרחי ובשוק התעסוקה.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

הממשלה נדרשה לנושא השירות האזרחי-לאומי במספר החלטות ממשלה, שהמרכזיות שבהן: החלטה מס' 1215 מיום 18.2.2007, החלטת ממשלה מס' 2295 מיום 19.8.2007, החלטת ממשלה מס' 2698 מיום 9.1.2011, החלטת ממשלה מס' 3564 מיום 31.7.2011 והחלטת ממשלה מס' 5275 מיום 9.12.2012. בהחלטות אלו קבעה הממשלה, בין היתר:

- א. להקים מנהלה לשירות האזרחי-לאומי, אשר תפעיל את המנגנון הארגוני של השירות.
- ב. להקים בצד המנהלת מועצה ציבורית מייעצת, אשר תמליץ לראש הממשלה וראש המנהלת על התוויית המדיניות הכוללת, קביעת יעדי השירות האזרחי-לאומי, ועוד.
- ג. לפעול לחקיקת חוק שירות אזרחי-לאומי.
- ד. לקדם את השירות האזרחי-לאומי במגזר החרדי ובקרב בני המיעוטים ולהגדיל את מספר המתנדבים.
- ה. להקים את מסלול השירות האזרחי המשמר.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד

חוות דעתו של היועץ המשפטי של משרד הכלכלה מצורפת להחלטה זו

סיווג ראשי

07 חקיקה ממשלתית

תחום פעולה עיקרי – 01-חוץ ובטחון, 02-חברה וכלכלה

חוות דעת משפטית הגלויה להצעת החלטה לממשלה ולועדות השרים

נושא הצעת ההחלטה : טיוטת חוק השירות האזרחי לתלמידי ישיבות (הוראת שעה), התשע"ג-2013

לאשר עקרונית את טיוטת חוק השירות האזרחי לתלמידי ישיבות (הוראת שעה), התשע"ג-2013, ולהסמך את ועדת השרים לענייני חקיקה לאשר על דעת הממשלה את נוסחה הסופי של הצעת החוק לשם הגשתה המיידית לכנסת.

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים :

ההצעה מבקשת לאשר על דעת הממשלה טיוטת חוק המסדירה בחוק חדש את הכללים להפעלת מסלול השירות האזרחי לתלמידי ישיבות.

ההצעה הינה חלק ממתווה שגובש על-ידי ועדת השרים לענייני השוויון בנטל השירות הצבאי, השירות האזרחי ושוק התעסוקה. מתווה זה כולל בתוכו גם תיקון לחוק שירות ביטחון [נוסח משולב] התשמ"ו-1986.

על-פי התיקון הנ"ל, בהתקיים תנאים מסויימים, יפנה הפוקד מועמדים לשירות למינהלת השירות האזרחי-לאומי. הצעת חוק זו מסדירה את הכללים להפעלת השירות האזרחי לתלמידי ישיבות. מי שמסיים את תקופת השירות האזרחי לתלמידי ישיבות מקבל אישור על כך ועל סמך אישור זה יקבל פטור משירות צבאי.

רקע - חוק דחיית שירות לתלמידי ישיבות שתורתם אומנותם התשס"ב-2002 (חוק דחיית שירות) הסדיר את סוגיית הגיוס של בני המגזר החרדי לצבא, סוגיית קבלת הפטור משירות צבאי וסוגיית השירות בשירות האזרחי.

תוקפו של חוק דחיית שירות פקע ביום 31.7.2012. על-פי הכרעת בית-המשפט העליון בבג"צ 6298/07 רסלר נ' כנסת ישראל לא ניתן היה להאריך את תוקפו של החוק.

עקב פקיעתו של חוק דחיית שירות לא ניתן היה לקלוט לשירות האזרחי משרתים חדשים.

בכדי לאפשר רצף של קליטה למסלול ולהיענות לבקשות שהגיעו לשרת קיבלה הממשלה, ביום 9.12.2012, את החלטה מס' 5275. החלטה זו הקימה את מסלול השירות המשמר שאליו יכלו להצטרף משרתים חדשים ואשר, על-פי החלטת הממשלה, פעל ברובו על-פי הכללים שבהם פעל השירות האזרחי.

על-פי החלטת הממשלה הנ"ל ניתן היה לצרף מתנדבים חדשים למסלול זה עד ליום 31.8.2013.

לאחר תאריך זה לא ניתן יהיה להמשיך לקלוט משרתים חדשים לשירות האזרחי ללא חקיקה חדשה שתסדיר את הסוגיה.

על מנת לאפשר האצת והשלמת הליכי החקיקה עוד במושב הקיץ של הכנסת ועל מנת לאפשר קליטתם של משרתים חדשים בשירות האזרחי גם לאחר 31.8.2013, מוצע להעלות את ההצעה לאישור עקרוני על-ידי הממשלה ולהסמך את ועדת השרים לענייני חקיקה לאשר על דעת הממשלה את הנוסח הסופי של הצעת החוק לשם הגשתה המיידית לכנסת.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרוןם : כפי שעולה מהוראות התיקון לחוק שירות ביטחון ולהוראות החוק המוצע, האפשרות להשתלב בשירות אזרחי, שהוא שירות קצר מהשירות הצבאי ואשר אינו כרוך, ככלל, בסכנה, ניתנת אך ורק לתלמידי הישיבות.

אפשרות זו טומנת בחובה פגיעה שוויון אל מול המשרתים בשירות הצבאי.

לאור קושי זה נקבע השירות האזרחי, ביחד עם רכיבים נוספים במתווה שגובש על-ידי ועדת השרים, כהוראת שעה לתקופה של שבע שנים.

המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (לייעוץ) העבירה לוועדת השרים לענייני השוויון בנטל חוות-דעת מפורטת אשר בסיכומה היא מאשרת כי אין מניעה חוקתית לקבלת המתווה שהוצע על-ידי הוועדה, אשר טיוטת חוק זו כלולה בו, בכפוף לקבלת מספר הערות של היועץ המשפטי לממשלה, שהוטמעו בטיטת החוק נשוא החלטה זו. יחד עם זאת, ציינה המשנה ליועץ המשפטי לממשלה כי הצעת חוק זו אינה מבטאת את ההסדרה השלמה והכוללת של תחום השירות האזרחי והלאומי, הסדרה המצויה בהצעת חוק השירות האזרחי-תשע"ב-2012 ואשר דרושה לעיגון חמלא של סמכויות הפעלת השירות האזרחי, הביקורת השיפוטית לגבי הפעלתו והוראות נוספות שעיוגון בחקיקה דרושה להפעלתו של השירות האזרחי בהתאם לעקרונות שהותוו בהחלטות הממשלה שנסקרו לעיל. **עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם**

היועץ המשפטי של משרד הביטחון – אין מניעה משפטית לאשר את הצעת ההחלטה ולקדם את הליכי החקיקה.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר בראשו מגיש את ההצעה :
אין מניעה משפטית לאשר את הצעת ההחלטה ולקדם את הליכי החקיקה.

מיכאל אסף

היועץ המשפטי
משרד הכלכלה

טיוטת חוק

א. שם החוק המוצע

חוק שירות אזרחי לתלמידי ישיבות (הוראת שעה), התשע"ג-2013.

ב. מטרת החוק המוצע והצורך בו

1. החוק המוצע מבקש להסדיר את השירות האזרחי לתלמידי ישיבות ששירותם הצבאי נדחה לצורך ביצוע שירות אזרחי.

2. נושא חובת השירות הצבאי ואפשרות ההתנדבות בשירות האזרחי או הלאומי שבצידו, מלווים את מדינת ישראל מיום היווסדה. כיום קיימים שני מסלולי שירות התנדבותי במקביל לשירות הצבאי:

2.1. **השירות הלאומי** - מסלול התנדבותי המבוצע מזה שנים ארוכות, ומיועד למי שקיבל פטור משירות צבאי מסיבות שונות (בריאותיות, דתיות וכד') או שלא נקרא לשירות זה כמו צעירי מגזר בני המיעוטים. שירות זה מתבצע **אחרי** קבלת פטור מהצבא או אי הקריאה.

2.2. **השירות האזרחי** – מסלול המיועד לתלמידי ישיבות שהוקם מכוחו של סעיף 6 לחוק דחיית שירות לתלמידי ישיבות שתורתם אומנותם התשס"ב-2002 (להלן – חוק דחיית שירות). מסלול זה החל לפעול בשנת 2007 ויכלו להצטרף אליו תלמידי ישיבות אשר דחו את שירותם הצבאי ב-4 שנים לפחות, ואשר ביקשו לשרת במסגרת השירות האזרחי ובקשתם אושרה על ידי הצבא. עם תום שנת השירות האזרחי, קיבלו המתנדבים פטור משירות צבאי.

ביום 1.8.2012 פקע תוקפו של חוק דחיית שירות ולאור החלטת בית-המשפט העליון בבג"צ 6298/07 (רסלר ואח' נ' כנסת ישראל) לא ניתן היה להאריך את תוקפו של החוק. עקב פקיעתו של חוק דחיית שירות לא ניתן היה לקלוט לשירות האזרחי משרתים חדשים.

בכדי לאפשר רצף של קליטה למסלול ולהיענות לבקשות שהגיעו לשרת קיבלה הממשלה, ביום 9.12.2012, את החלטה מס' 5275. החלטה זו הקימה את מסלול השירות המשמר שאליו יכלו להצטרף משרתים חדשים ואשר, על-פי החלטת הממשלה, פעל ברובו על-פי הכללים שבהם פעל השירות האזרחי.

על-פי החלטת הממשלה הנ"ל ניתן היה לצרף מתנדבים חדשים למסלול זה עד ליום 31.8.2013.

עם הקמתה של הממשלה ה-33 היא שמה לעצמה מטרה להסדיר את סוגיית השוויון בנטל ואת שילובם של בני המגזר החרדי בשירות הצבאי ובשירות האזרחי. הממשלה קיבלה ביום 7.4.2013 את החלטה מס' 15 שבה הקימה את ועדת השרים

לעניין השוויון בנטל בשירות הצבאי, בשירות האזרחי ובשוק העבודה. תפקידה של ועדת השרים היה להכין תזכיר חוק לשילוב חרדים ובני מיעוטים בשירות צבאי ואזרחי לצורך שילובם בשוק העבודה וליצירת שוויון בנטל, אשר על בסיסו תובא טיוטת חוק לאישור ועדת השרים לענייני חקיקה.

ועדת השרים קיימה ישיבות רבות, שמעה גורמים רבים וגיבשה מתווה להגברת השוויון בנטל.

הצעת החוק מבוססת על החלטות ועדת השרים בכל הנוגע לשירות האזרחי – הכללים להפעלתו, האורגנים השונים הנוטלים חלק בעניין ותפקידו של כל אחד ועוד. הצעת החוק מהווה חלק מההסדר הכולל שגיבשה ועדת השרים אשר נכלל בו גם תיקון לחוק שירות ביטחון [נוסח משולב] התשמ"ו – 1986.

3. כיום קיימים מספר דברי חקיקה העוסקים בנושא השירות הלאומי או האזרחי וכן מאזכרים אותם בהקשרים שונים.

לגבי השירות הלאומי :

3.1. סעיף 238 לחוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב), התשנ"ה – 1995 (להלן: "חוק הביטוח

הלאומי"), מגדיר שירות לאומי מהו. ההגדרה מצויה במסגרת הגדרת "ילד" בפרק שעניינו ביטוח זקנה ושאררים. חוקים שונים המאזכרים את המושג "שירות לאומי" מפנים להגדרה הקיימת בסעיף הנ"ל.

3.2. תקנות הביטוח הלאומי (בנות בשירות לאומי בהתנדבות) התשס"ב – 2002 - תקנות אלו מפרטות את התנאים הניתנים למתנדב בשירות הלאומי והוראות נוספות ביחס לאופן ביצוע השירות.

3.3. חוק שירות לאומי, התשי"ג - 1953, קובע כי נשים ששחררו מחובת שירות הביטחון ישרתו שירות חלופי לשירות הצבאי במשך שנתיים. חוק זה קובע כי יש צורך בקבלת החלטת ממשלה מפורשת לשם הפעלתו. החלטה מעין זו לא התקבלה מעולם.

3.4. חוק שירות לאומי (תנאי שירות למתנדב בשירות לאומי) התשנ"ח-1998. חוק זה עוסק בתשלומים להם זכאים מתנדבי השירות הלאומי.

לגבי השירות האזרחי לתלמידי הישיבות :

3.5. סעיף 6 לחוק דחיית שירות לתלמידי ישיבות שתורתם אומנותם, התשס"ב - 2002 (להלן: "חוק דחיית שירות") – סעיף זה מהווה את המקור החוקי המסדיר את השירות האזרחי לתלמידי ישיבות, כאמור לעיל. תוקפו של חוק זה בטל ביום 1.8.2013 אך המתנדבים שהחלו שירותם לפני מועד זה עדיין פועלים בהתאם לכללים שנקבעו בחוק ובתקנות שתוקנו מכוחו.

3.6. תקנות דחיית שירות לתלמידי ישיבות שתורתם אומנותם (שירות אזרחי), התשס"ז – 2007 – תקנות אלו קובעות את כללי השירות האזרחי והתנאים למתנדב בשירות האזרחי.

4. הממשלה נדרשה לנושא השירות האזרחי-לאומי במספר החלטות ממשלה, שהמרכזיות שבהן: החלטה מס' 1215 מיום 18.2.2007, החלטת ממשלה מס' 2295 מיום 19.8.2007, החלטת ממשלה מס' 2698 מיום 9.1.2011, החלטת ממשלה מס' 3564 מיום 31.7.2011 והחלטת ממשלה מס' 5275 מיום 9.12.2012. בהחלטות אלו קבעה הממשלה, בין היתר:
- 4.1. להקים מנהלה לשירות האזרחי-לאומי, אשר תפעיל את המנגנון הארגוני של השירות.
 - 4.2. להקים בצד המנהלת מועצה ציבורית מייעצת, אשר תמליץ לראש הממשלה וראש המנהלת על התוויית המדיניות הכללית, קביעת יעדי השירות האזרחי-לאומי, ועוד.
 - 4.3. לפעול לחקיקת חוק שירות אזרחי-לאומי.
 - 4.4. לקדם את השירות האזרחי-לאומי במגזר החרדי ובקרב בני המיעוטים ולהגדיל את מספר המתנדבים.
 - 4.5. להקים את מסלול השירות האזרחי המשמר.
5. בכדי לאפשר את המשך המסלול של השירות האזרחי, מוצע לחוקק חוק ראשי, סדור ומובנה, שיעסוק בשירות האזרחי ויקבע את הכללים והתנאים להפעלתו.
6. בנוסף, ובהתאם להחלטות הממשלה, כאמור לעיל, מוצע לעגן בחוק את הקמות רשות השירות האזרחי ולקבוע את הכללים הבסיסיים לפעולתה.

ג. השפעת החוק המוצע על החוק הקיים:

הצעת החוק באה להחליף את סעיף 6 לחוק דחיית שירות לתלמידי ישיבות שתורתם אומנותם התשס"ב-2002 ולהסדיר מספר סוגיות שהוסדרו בעבר בתקנות דחיית שירות לתלמידי ישיבות שתורתם אומנותם (שירות אזרחי) התשס"ז-2007 שהותקנו מכוחו של חוק זה. מכיוון שתוקפו של החוק פקע ב- 1.8.2012 יש צורך להסדיר את פעילות השירות האזרחי בחוק ראשי חדש.

בסעיפים 22 עד 24 להצעת החוק נכללו תיקונים עקיפים למספר דברי חקיקה, אשר אמורים להסדיר את זכויותיהם של המשרתים לגבי נושאים שונים.

כאמור, הצעת החוק נועדה לאפשר קליטה מיידית של משרתים לשירות אזרחי עם השלמת הליכי החקיקה בכנסת ומבלי שיווצר ריק חקיקתי אשר יסכל אפשרות שילובם של תלמידי ישיבות במסלול השירות האזרחי. יחד עם זאת, דרושה הסדרה כוללת ומלאה של תחום השירות האזרחי והלאומי, בהתאם להחלטות ממשלה קודמות ולהצעת החוק הממשלתית שגובשה בעניין - הצעת

חוק שירות אזרחי, התשע"ב-2012¹. הסדרת השירות האזרחי, מצריכה קידומה של הצעת החוק הממשלתית האמורה, בד בבד עם קידומה של הצעת חוק זו.

ד. השפעת החוק המוצע על התקציב וההיבט המנהלי של המשרד:

(1) הממשלה קבעה בהחלטה מס' 2295 מיום 19.8.2007 שיש להקים את מנהלת השירות האזרחי-לאומי במשרד ראש-הממשלה. בתחילת שנת 2008 הועברו כל הסמכויות לגבי תחום השירות האזרחי-לאומי ממשרד הרווחה והשירותים החברתיים למשרד ראש הממשלה ובעקבות כך החלה לפעול מנהלת השירות האזרחי-לאומי. בתחילת שנת 2010 הועברה המנהלת ממשרד ראש-הממשלה למשרד המדע והטכנולוגיה. בהחלטת ממשלה מס' 29 מיום 14.4.2013 נקבע כי כל הסמכויות בעניין השירות האזרחי-לאומי יעברו משר המדע והטכנולוגיה לשר הכלכלה. העברת סמכויות זו אושרה על-ידי הכנסת ביום 22.4.2013 כנדרש.

בכדי לאפשר למינהלת לבצע את התפקידים המוטלים עליה מוצע לעגן את המנהלת הקיימת כרשות לשירות אזרחי במשרד הכלכלה.

(2) מינהלת השירות האזרחי-לאומי כבר פועלת היום ומפעילה, בין היתר, כ-1,500 משרתים בשירות האזרחי במסלול לפי חוק דחיית שירות ובמסלול השירות האזרחי המשמר. כמובן שכל תוספת של משרתים כרוכה בעלויות נוספות של דמי כלכלה ועלויות הפעלה נלוות, המינהלת פועלת בשיתוף-פעולה מלא מול משרד האוצר לתקצוב העלויות הנדרשות.

(3) מעבר לכך לא ניתן להעריך, בשלב זה, השפעה אפשרית נוספת על תקציב המדינה.

ה. המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (יועץ) סומכת את ידיה על הצעת החוק.

ו. עמדת משרדי הממשלה הרלוונטיים:

טיטת החוק עובדה על-פי החלטות ועדת השרים לשוויון בנטל בשירות הצבאי, בשירות האזרחי ובשוק התעסוקה וגובשה בשיתוף עם משרדי הממשלה השונים הנוגעים בעניין.

ז. להלן נוסח הצעת החוק:

הצעת חוק מטעם הממשלה:

הצעת חוק שירות אזרחי לתלמידי ישיבות (הוראת שעה), התשע"ג-2013

פרק א': הגדרות

- הגדרות 1. בחוק זה -
- "אזור" - כהגדרתו בתוספת לחוק לתיקון ולהארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (יהודה והשומרון - שיפוט בעבירות ועזרה משפטית), התשס"ז-2007;²
- "גוף מפעיל" - גוף שהרשות אישרה לעניין הפעלת משרתים בשירות אזרחי לתלמידי ישיבות, לפי הוראות סעיף 9;
- "הוועדה" - ועדה מוועדות הכנסת שהכנסת קבעה לעניין חוק זה;
- "חוק שירות ביטחון" - חוק שירות ביטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986;³
- "המנהל" - המנהל הכללי של הרשות שמונה לפי סעיף 14(ג);
- "משרת בשירות אזרחי" - מי שמשרת בשירות אזרחי לתלמידי ישיבות לפי חוק זה;
- "הרשות" - הרשות לשירות אזרחי שהוקמה לפי סעיף 14;
- "רשות ציבורית" -
- (1) הממשלה ומשרדי הממשלה, לרבות יחידותיהן ויחידות הסמך שלהן;
 - (2) לשכת נשיא המדינה;
 - (3) הכנסת;
 - (4) בתי המשפט, בתי דין, לשכות ההוצאה לפועל, וגופים אחרים בעלי סמכות שפיטה על פי דין;
 - (5) רשות מקומית;
 - (6) המוסד לביטוח לאומי;
 - (7) גוף אחר, ובלבד שמתקיימים בו כל אלה:

² ס"ח התשס"ז, עמ' 364.

³ ס"ח התשמ"ו, עמ' 107.

(א) הוא ממלא תפקיד ציבורי;

(ב) הוא גוף מבוקר כמשמעותו בסעיפים 9(1) עד 9(7) או 9(9) לחוק מבקר המדינה, התשי"ח-1958 [נוסח משולב]⁴;

(ג) עיקר פעילותו בתחומי השירות האזרחי כמשמעותם בסעיף 2(ב);

"שירות אזרחי-ביטחוני" – שירות אזרחי לתלמידי ישיבות במשטרת ישראל, שירות בתי הסוהר, מערך הכבאות וההצלה או המשטרה הירוקה;

"שירות אזרחי לתלמידי ישיבות" – שירות אזרחי למי שנדחה שירותו הצבאי בהתאם לסעיף 26 לחוק שירות ביטחון*;

"השר" – שר הכלכלה.

פרק ב': עקרונות השירות האזרחי לתלמידי ישיבות

2. מסגרת השירות האזרחי לתלמידי ישיבות

(א) מיועד לשירות ביטחון שהופנה על ידי פוקד לשירות אזרחי לתלמידי ישיבות ונתן את הסכמתו לכך, בהתאם להוראות סעיף 26(ג) לחוק שירות ביטחון*, יופנה על ידי הרשות לשרת שירות אזרחי לתלמידי ישיבות בגוף מפעיל.

(ב) שירות אזרחי לתלמידי ישיבות יהיה באחד מן התחומים המפורטים להלן, והכל בכפוף להוראות חוק זה ולתקנות: ביטחון הפנים, בריאות, רווחה, הגנת הסביבה, סיוע לאזרחים ותיקים, בטיחות בדרכים, חינוך, קידום התעסוקה, בטיחות הציבור, קליטת עליה והסברה ממשלתית בעניין זכויות.

(ג) שירות אזרחי לתלמידי ישיבות בתחום החינוך יבוצע מחוץ לקהילתו של המשרת בשירות אזרחי, ומספר המשרתים שהרשות תפנה לשירות בתחום זה בכל שנה לא יעלה על 200.

(ד) שירות אזרחי לתלמידי ישיבות יבוצע בישראל או באזור.

3. אופן השירות (א) שירות אזרחי לתלמידי ישיבות יבוצע אצל גוף מפעיל בלבד.

⁴ ס"ח התשי"ח, עמ' 92.

* ר' סעיף 26 לחוק שירות ביטחון כנוסחו המוצע בסעיף 5 להצעת חוק שירות ביטחון (תיקון מס' ... והוראת שעה) (שילוב תלמידי ישיבות), התשע"ג-2013 המתפרסמת בחוברת זאת.

* ר' סעיף 26 לחוק שירות ביטחון כנוסחו המוצע בסעיף 5 להצעת חוק שירות ביטחון (תיקון מס' ... והוראת שעה) (שילוב תלמידי ישיבות), התשע"ג-2013 המתפרסמת בחוברת זאת.

(ב) גוף מפעיל לא ישמש, במישרין או בעקיפין, כמקום עבודה או כמקום לימודים של מי שמשרת אצלו בשירות אזרחי לתלמידי ישיבות; הוראות סעיף קטן זה יחולו גם לעניין גוף או אדם הקשור לגוף מפעיל כאמור, כפי שקבע השר.

(ג) משרת בשירות אזרחי יסייע לעובדי הגוף המפעיל, אך לא ימלא את מקומם או את תפקידם;

(ד) משרת בשירות אזרחי לא יעבוד בשעות השירות בעבודה המזכה בשכר, ולא ילמד בשעות השירות במסגרת לימודית כלשהי, למעט לימודי הכשרה לשירות בהתאם לסעיפים 6 ו-7.

(ה) משרת בשירות אזרחי ימלא אחר הוראות הגוף המפעיל והוראות הרשות בכל תקופת שירותו, בכל הקשור לביצוע שירותו.

(ו) השר רשאי לקבוע תנאים ומגבלות נוספים לגבי התפקידים שיבצעו המשרתים בשירות אזרחי לתלמידי ישיבות.

4. תקופת השירות והיקפו (א) משרת בשירות אזרחי לתלמידי ישיבות -

(1) ישרת 30 שעות שבועיות בממוצע במשך שנתיים או 20 שעות שבועיות בממוצע במשך שלוש שנים;

(2) המשרת בשירות אזרחי-בטחוני – ישרת 36 שעות שבועיות בממוצע למשך שנתיים.

(ב) השר רשאי לקבוע הוראות לגבי מספר מרבי של שעות שירות ביום לפי מסלולי השירות השונים המנויים בסעיף קטן (א).

5. תנאי השירות (א) בין המשרת בשירות אזרחי לתלמידי ישיבות לבין הגוף המפעיל והרשות, לא יחולו יחסי עובד ומעביד.

(ב) משרת בשירות אזרחי לא יקבל שכר בעד השירות, ואולם הוא יהיה זכאי לדמי כלכלה בשיעורים שיקבע השר, בהסכמת שר האוצר, בהתאם לסוג התפקיד ואופי השירות של המשרת בשירות אזרחי ובהתאם למצבו המשפחתי, ובלבד ששיעור דמי הכלכלה לא יעלה על שכר המשרת בשירות צבאי.

משרת בשירות אזרחי יהיה זכאי למימון הוצאות הנסיעה בתחבורה ציבורית ממקום מגוריו למקום השירות וחזרה, וכן לתנאי שירות נוספים כמפורט בתוספת; השר, באישור הוועדה, רשאי, בצו, לשנות את התוספת.

- (ג) תניה הגורעת מתנאי השירות לפי סעיף זה, אין לה תוקף.
- (ד) בלי לגרוע מההוראות לפי סעיף זה, המנהל רשאי להורות על מקרים מיוחדים המצדיקים היעדרות של משרת בשירות אזרחי במהלך שירותו.
6. הכשרה לשירות אזרחי
- (א) משרת בשירות אזרחי לתלמידי ישיבות יעבור הכשרה מתאימה לשירות לפי הוראות סעיף זה (להלן – הכשרה לשירות); הרשות אחראית למתן ההכשרה לשירות.
- (ב) המנהל יורה על תכניות הכשרה לשירות, בתחומים שיקבע השר, ורשאי הוא להורות על המועדים שבהם תועבר ההכשרה לשירות במהלך תקופת השירות.
- (ג) ימי ההכשרה לשירות ייחשבו חלק מתקופת השירות האזרחי לתלמידי ישיבות.
- (ד) השר רשאי לקבוע הוראות ותנאים לעניין ההכשרה לשירות, ובכלל זה הוראות לגבי השכלה, הכשרה מקצועית, ניסיון ועבר פלילי של העוסקים במתן ההכשרה, וכן הוראות לעניין המיתקנים, הכיתות והציוד הדרושים למתן ההכשרה.
7. הכשרה מיוחדת
- (א) גוף מפעיל אשר מפעיל משרת בשירות אזרחי בתפקידים הדורשים הכשרה מיוחדת, אחראי לכך שהוא יעבור את ההכשרה האמורה, וזאת נוסף על ההכשרה לשירות לפי סעיף 6.
- (ב) תקופת ההכשרה המיוחדת האמורה בסעיף קטן (א) תיחשב חלק מתקופת השירות, למעט במקרים מיוחדים שיורה עליהם המנהל.
8. אישור על השלמת השירות
- השלים משרת בשירות האזרחי את תקופת השירות בהתאם להוראות סעיף 4 ומצא המנהל, לאחר קבלת חוות דעתו של הגוף המפעיל, כי המשרת בשירות האזרחי עמד בכל תנאי השירות לפי חוק זה –
- (1) ינפיק לו המנהל או מי שהוא הסמיך לכך תעודה המעידה על כך שהשלים את שירותו כאמור;
- (2) תיתן לו הרשות הודעה בדבר הזכויות הנתונות למשרת בשירות האזרחי שהשלים את שירותו.
- פרק ג': גוף מפעיל**
9. אישור גוף מפעיל
- (א) המבקש לשמש גוף מפעיל (בסעיף זה – מבקש האישור), יגיש לרשות בקשה לאישור בהתאם להוראות שיקבע השר.

(ב) המנהל או מי שהוא הסמיך לכך, רשאי לתת אישור גוף מפעיל למבקש האישור, אם מצא כי מתקיימים בו כל אלה:

(1) אין במטרותיו או במעשיו של מבקש האישור אחד מאלה:

(א) שלילת קיומה של מדינת ישראל כמדינה יהודית דמוקרטית;

(ב) תמיכה במאבק מזויין או במעשה טרור של אויב או של ארגון טרור, נגד מדינת ישראל;

(ג) הסתה לגזענות, לאלימות או לטרור;

(2) מבקש האישור הוא אחד מאלה:

(א) רשות ציבורית;

(ב) תאגיד של שבעה חברים לפחות שרוב חבריו אינם קרובי משפחה או הקדש שמרבית נאמניו אינם קרובי משפחה, שהתאגד בישראל ומקיים את הוראות הדין התאגידי החל עליו, והקיים ופועל למטרה ציבורית, ונכסיו והכנסותיו משמשים להשגת אותה מטרה בלבד; לעניין זה יראו מי שהגיש אישור כי הוא מוסד ציבורי לפי סעיף 46 לפקודת מס הכנסה⁵, כאילו עמד בתנאי פסקת משנה זו;

(3) מבקש האישור אינו מפלגה, כהגדרתה בסעיף 1 לחוק המפלגות, התשנ"ב-1992⁶;

(4) מבקש האישור הצהיר כי אינו עוסק ולא יעסוק בפעילות שיש בה משום תעמולת בחירות;

(5) הפעילות שיבצעו המתנדבים אצל מבקש האישור תהיה בתחומים הקבועים בסעיף 2(ב).

(ג) השר רשאי לקבוע תנאים נוספים לאישור גוף מפעיל וכן אמות מידה למילוי תפקידיו, בהתחשב בין השאר בסוגו ובתחום פעילותו, ובכלל זה בעניינים אלה:

(1) היחס בין היקף הפעילות בתחומי השירות כאמור בסעיף 2(ב) לבין כלל הפעילות הציבורית של הגוף המפעיל;

⁵ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120.
⁶ ס"ח התשנ"ב, עמ' 190.

(2) מספר המועסקים בגוף המפעיל, מספר הפעילים בו ומספר מקבלי השירות ממנו ;

(3) גובה שכרם של נושאי משרה בגוף המפעיל, בהתחשב במאפיינים שונים של אותו גוף, לרבות המחזור הכספי שלו והיקף מקבלי השירות ממנו ;

(4) תקופת תוקפו של אישור גוף מפעיל ;

(5) מספר המשרתים שגוף מפעיל רשאי להפעיל.

10. תנאים נוספים לפעילות גוף מפעיל
מצא המנהל, בכל עת, כי יש צורך להורות על תנאים נוספים לפעילותו של גוף מפעיל לשם הבטחת ביצוע השירות באופן מיטבי ולשם הבטחת טובת המשרתים, רשאי הוא להתנות תנאים כאמור ולהורות על קיומם במהלך תקופת תוקפו של האישור, כולה או חלקה, וכן רשאי הוא, אם מצא כי הדבר דרוש בשל שינוי נסיבות, לגרוע מאותם תנאים או לשנותם.

11. חובות גוף מפעיל
(א) גוף מפעיל יפעיל את המשרתים בשירות אזורי אצלו וימלא את חובותיו כלפיהם, לפי הוראות חוק זה ובהתאם להסכם שייחתם בינו לבין הרשות, כפי שייקבע בתקנות.

(ב) גוף מפעיל יודיע למנהל, בכתב, על כל שינוי שחל בפרט מהפרטים שמסר לפי סעיף זה, בתוך 30 ימים מהיום שנודע לו על השינוי, ויצרף את המסמכים הנוגעים לעניין.

12. ביטול או התלייה של אישור גוף מפעיל
(א) המנהל רשאי לבטל אישור גוף מפעיל או להתלותו, לאחר שנתן לגוף המפעיל הזדמנות להביא לפניו את טענותיו, אם מצא שהתקיים אחד מאלה :

(1) הגוף המפעיל הפר הוראה מההוראות לפי חוק זה ;

(2) חדל להתקיים תנאי מן התנאים למתן האישור לפי סעיף זה ;

(3) הופר תנאי מהתנאים הנוספים שהורה עליהם המנהל לפי סעיף 10 ;

(4) נמצא כי הגוף המפעיל פיטר עובד מעובדיו והפעיל במקומו משרת בשירות אזורי, בניגוד להוראות סעיף 3(ג) ;

(5) האישור ניתן על בסיס מידע כוזב או שגוי.

(ב) המנהל לא יבטל אישור ולא יתלה אותו לפי סעיף קטן (א)(1) עד (3).
אלא לאחר שדרש מהגוף המפעיל לקיים את התנאי או ההוראה שהופרו או שחדלו להתקיים, כאמור באותו סעיף קטן. באופן ובתוך התקופה שהורה עליהם, והגוף המפעיל לא עשה כן; הוראות סעיף קטן זה לא יחולו במקרה שבו לא ניתן לקיים את התנאי או ההוראה שהופרו או שחדלו להתקיים.

פרסום רשימת הגופים המפעילים 13. המנהל יפרסם ברשומות ובאתר האינטרנט של הרשות, אחת לשנה במהלך חודש דצמבר, את רשימת הגופים המפעילים, את תחום הפעילות של כל גוף מפעיל ואת מספר המשרתים שהוא מפעיל.

פרק ד': הרשות לשירות אזרחי וסמכויות פיקוח

הרשות לשירות אזרחי 14. (א) מוקמת בזה במשרדו של השר, הרשות לשירות אזרחי, אשר תהיה אחראית על הפעלת השירות האזרחי על פי הוראות חוק זה.

(ב) הרשות תפעל בהתאם להחלטות השר ובמסגרת מדיניות הממשלה, והכל לפי הוראות חוק זה.

(ג) הממשלה תמנה, לפי הצעת השר, מנהל לרשות שיהיה ממונה על ביצוע תפקידי הרשות.

(ד) המנהל יהיה עובד המדינה ויהיה כפוף במישרין לשר.

הסמכת מפקחים 15. (א) השר רשאי להסמיק מפקחים, מבין עובדי הרשות, בסמכויות לפי חוק זה, כולן או חלקן, ובלבד שלא יוסמך מפקח אלא אם כן התקיימו לגביו כל אלה:

(1) משטרת ישראל הודיעה, בתוך שלושה חודשים מפנייתו של השר אליה, כי היא אינה מתנגדת להסמכתו מטעמים של ביטחון הציבור, לרבות בשל עברו הפלילי;

(2) הוא קיבל הכשרה מתאימה בתחום הסמכויות שיהיו נתונות לו לפי חוק זה, כפי שהורה השר בהסכמת השר לביטחון הפנים;

(3) הוא עומד בתנאי כשירות נוספים, ככל שהורה השר.

(ב) שמות המפקחים שהוסמכו לפי סעיף זה, יפורסמו ברשומות ובאתר האינטרנט של הרשות.

(ג) מפקח מוסמך להפעיל את הסמכויות הנתונות לו לפי חוק זה, גם באזור.

סמכויות פיקוח 16. (א) לשם פיקוח על ביצוע ההוראות לפי חוק זה, לרבות לעניין אופי השירות האזרחי לתלמידי ישיבות ואיכותו, רשאי מפקח, לאחר שהזדהה -

(1) לדרוש מבעל תפקיד בגוף מפעיל וממשרת בשירות אזרחי, למסור לו כל ידיעה או מסמך הדרושים לו לצורך ביצוע תפקידו;

(2) להיכנס למשרדי כל גוף מפעיל ולמקומות שבהם יש לו יסוד סביר להניח שמשרתים בו משרתים בשירות אזרחי, ולעין בכל מסמך הדרוש לו לצורך ביצוע תפקידו; ואולם, אם המשרדים האמורים משמשים למגורים, לא ייכנס אליהם המפקח אלא במועד סביר שתואם עם מנהל המקום, ובהיעדר מנהל כאמור - עם כל דיירי המקום, או על פי צו של בית משפט.

(ב) בסעיף זה "מסמך" - לרבות פלט, כהגדרתו בחוק המחשבים, התשנ"ה-1995.⁷

(ג) לא יימסר מידע לפי סעיף זה אם מסירתו אסורה לפי כל דין.

(ד) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מהוראות חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981.⁸

(ה) מפקח לא יעשה שימוש בסמכויות הנתונות לו לפי חוק זה, אלא בעת מילוי תפקידו וכשיש בידו תעודה החתומה בידי המנהל, המעידה על תפקידו ועל סמכויותיו, שאותה יציג על פי דרישה.

(א) מפקח רשאי להפעיל את סמכויותיו לפי חוק זה כלפי המדינה ותחולת סמכויות הפיקוח על המדינה ומוסדותיה. 17.

(ב) השר, בהסכמת השר הממונה, יורה בנוהל על תנאים לשימוש בסמכויות לפי סעיף 16 כלפי מערכת הביטחון, בשים לב לטעמים של ביטחון המדינה, שלום הציבור וביטחונו; השר, בהסכמת השר הממונה, יורה על נוהל ראשון לפי סעיף קטן זה, בתוך 180 ימים מיום תחילתו של חוק זה.

(ג) הוראות סעיף קטן (ב) יחולו גם על שינוי של הנוהל האמור באותו סעיף קטן.

(ד) בלי לגרוע מהאמור בסעיף קטן (ב), מפקח לא יעשה שימוש בסמכויותיו לפי סעיף 16 כלפי מערכת הביטחון, אלא לאחר שעבר התאמה ביטחונית כמשמעותה בסעיף 15 לחוק שירות הביטחון הכללי, התשס"ב-2002.⁹

(ה) בסעיף זה -

⁷ ס"ח התשנ"ה, עמ' 366.

⁸ ס"ח התשמ"א, עמ' 128.

⁹ ס"ח התשס"ב, עמ' 179.

"מערכת הביטחון" – כל אחד מאלה:

- (1) משרד הביטחון ויחידות הסמך שלו;
 - (2) יחידות ויחידות סמך של משרד ראש הממשלה שעיקר פעילותן בתחום ביטחון המדינה;
 - (3) משטרת ישראל, שירות בתי הסוהר ומערך הכבאות וההצלה הארצי;
 - (4) הרשות להגנה על עדים;
- "השר הממונה" – כמפורט להלן, לפי העניין:

- (1) לעניין הגופים המנויים בפסקה (1) להגדרה "מערכת הביטחון" – שר הביטחון;
- (2) לעניין הגופים המנויים בפסקה (2) להגדרה "מערכת הביטחון" – ראש הממשלה;
- (3) לעניין הגופים המנויים בפסקאות (3) ו-(4) להגדרה "מערכת הביטחון" – השר לביטחון הפנים.

18. (א) לא מילא משרת בשירות אזרחי אחר ההוראות לפי חוק זה או אחר הוראות הגוף המפעיל הנוגעות לשירותו, רשאי המנהל, לאחר שקיבל את חוות דעתו של הגוף המפעיל, להפסיק את שירותו של המשרת בשירות אזרחי או שלא להעניק לו אישור על השלמת שירותו כאמור בסעיף 8, ובלבד שהתקיימו כל התנאים שלהלן:

- (1) המשרת בשירות אזרחי זומן לשימוע לבחינת הפסקת שירותו או אי-מתן אישור על השלמת השירות כאמור;
- (2) הנימוקים להפסקת השירות או לאי-מתן האישור הועברו למשרת בשירות אזרחי שבעה ימים לפחות לפני מועד השימוע שנקבע כאמור בפסקה (1).
- (ב) הופסק שירותו האזרחי של משרת בשירות אזרחי כאמור בסעיף קטן (א) -
- (1) יודיע על כך המנהל לפוקד כאמור בסעיף 2(א), לא יאוחר משבעה ימים מיום הפסקת השירות;

(2) יחולו עליו הוראות סעיף 26ה(ב) לחוק שירות ביטחון*.

פרק ה': שונות

19. מניעת פגיעה
במעמדה של אישה
כתוצאה משילובם
של משרתים
בשירות אזרחי
- לא ייפגע מעמדה, כבודה או שילובה של אישה, בשל שירותם של משרתים
בשירות אזרחי לפי חוק זה.
20. דיווח לכנסת
- שר הכלכלה ימסור, אחת לשנה, דיווח לוועדת החוץ והביטחון של הכנסת
לגבי השנה שחלפה, בעניינים אלה:
- (1) מספר המשרתים בשירות אזרחי ותחומי עיסוקם;
 - (2) סדרי הפיקוח על מילוי חובת השירות האזרחי;
 - (3) נתונים השוואתיים לשנים קודמות;
 - (4) השלכות יישום הוראות חוק זה בדבר שילוב משרתים בשירות
אזרחי בפעילות גופים מפעילים, בכל הנוגע למעמדן, לכבודן ולשילובן של
נשים; דיווח כאמור בפסקה זו יימסר גם לוועדה לקידום מעמד האישה של
הכנסת.
21. ביצוע ותקנות
- השר ממונה על ביצוע חוק זה, והוא רשאי להתקין תקנות לביצועו.
22. תיקון חוק פיצויי
פיטורים
- בחוק פיצויי פיטורים, התשכ"ג-1963,¹⁰ בסעיף 11 (ג), אחרי פסקה (4) יבוא:
- "(5) הוא החל לשרת בשירות אזרחי לתלמידי ישיבות כהגדרתו בחוק שירות
אזרחי לתלמידי ישיבות (הוראת שעה), התשע"ג-2013, ובלבד ששירת בשירות
אזרחי לתלמידי ישיבות שישה חודשים לפחות;"
23. תיקון חוק קליטת
חיילים משוחררים
- בחוק קליטת חיילים משוחררים, התשנ"ד-1994,¹¹ -
- (1) בסעיף 1 -

* ר' סעיף 26 לחוק שירות ביטחון כנוסחו המוצע בסעיף 5 להצעת חוק שירות ביטחון (תיקון מס' ... והוראת שעה)
(שילוב תלמידי ישיבות), התשע"ג-2013 המתפרסמת בחוברת זאת.

¹⁰ ס"ח התשכ"ג, עמ' 136.

¹¹ ס"ח התשנ"ד, עמ' 132.

(א) בהגדרה "שירות אזרחי", בסופה יבוא "או שירות אזרחי לתלמידי ישיבות כהגדרתו בחוק שירות אזרחי לתלמידי ישיבות (הוראת שעה), התשע"ג-2013".

(ב) אחרי ההגדרה "שירות אזרחי", יבוא :

"שירות אזרחי במסלול אזרחי-ביטחוני" – שירות אזרחי-ביטחוני כהגדרתו בחוק שירות אזרחי לתלמידי ישיבות (הוראת שעה), התשע"ג-2013 ;

"שירות אזרחי במסלול ביניים" – שירות אזרחי בהיקף של 30 שעות שבועיות בממוצע ;

(ג) בהגדרה "חייל משוחרר", בסופה יבוא "וכל חודש של שירות אזרחי במסלול ביניים כשלושת רבעי חודש שירות" ;

(ד) בהגדרה "שירות אחר", בסופה יבוא "או שירות אזרחי במסלול ביניים" ;

(2) בסעיף 9(א), אחרי פסקה (4) יבוא :

"(5) בעד כל חודש של שירות אזרחי במסלול ביניים - 306 שקלים חדשים." ;

(3) בסעיף 10(א), אחרי פסקה (4) יבוא :

"(5) בעד כל חודש של שירות אזרחי במסלול ביניים - 194 שקלים חדשים."

תיקון חוק הביטוח 24. בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995¹² – הלאומי

(1) בסעיף 1 –

(א) אחרי ההגדרה "מתנדב בשירות לאומי" יבוא :

"משרת בשירות אזרחי לתלמידי ישיבות" – מי שמשרת בשירות אזרחי לתלמידי ישיבות ;

(ב) אחרי ההגדרה "שיעור הפיצוי" יבוא :

"שירות אזרחי לתלמידי ישיבות" – כהגדרתו בחוק שירות אזרחי לתלמידי ישיבות (הוראת שעה), התשע"ג-2013 ;

¹² ס"ח התשנ"ה, עמ' 210.

(2) בסעיף 158, בהגדרה "מבוטח", בפסקה (3), אחרי "מי ששירת" יבוא "בשירות אזרחי לתלמידי ישיבות או"

(3) בסעיף 160(ה), אחרי "בשירות לאומי" יבוא "או משרת בשירות אזרחי לתלמידי ישיבות";

(4) בסעיף 238, בהגדרה "ילד", בפסקה (3)(ב), אחרי פסקת משנה (2), יבוא:

"(3) משרת בשירות אזרחי לתלמידי ישיבות";

(5) בסעיף 287, בסופו יבוא:

"(11) משרת בשירות אזרחי לתלמידי ישיבות.";

(6) בסעיף 348(ה), אחרי "מתנדב בשירות לאומי" יבוא "משרת בשירות אזרחי לתלמידי ישיבות".

הוראות מעבר 25. (א) מינהלת השירות האזרחי-לאומי שהוקמה מכוח החלטת הממשלה מס' 2295 מיום ה' באלול התשס"ז (19 באוגוסט 2007), יראו אותה כרשות שהוקמה לפי סעיף 14 לחוק זה.

(ב) ראש מינהלת השירות האזרחי-לאומי שכהן ערב תחילתו של חוק זה (להלן – יום התחילה), בהתאם להחלטת הממשלה מס' 1761 מיום כ"ד בסיוון התש"ע (6 ביוני 2010) יראו אותו כמי שמונה למנהל לפי סעיף 14(ג) לחוק זה.

(ג) על אף האמור בסעיף 9, מפעיל שהפעיל מופנים לשירות בשירות אזרחי ערב יום התחילה בהתאם להוראות לפי חוק דחיית שירות לתלמידי ישיבות שתורתם אומנותם, התשס"ב-2002¹³ (להלן – חוק דחיית שירות), יראו אותו כגוף שאושר לפי סעיף 9 לחוק זה עד תום שנתיים מיום התחילה.

(ד) מי שהחל לשרת לפני יום התחילה בשירות אזרחי לפי חוק דחיית שירות או בשירות אזרחי משמר בהתאם להחלטת הממשלה מס' 5275 מיום כ"ה בכסלו התשע"ג (9 בדצמבר 2012), יחולו לגבי שירותו ההוראות לפי חוק דחיית שירות שחלו על שירות אזרחי לפי אותו חוק ערב פקיעתו.

(ה) מי שהחל לשרת בשירות אזרחי לתלמידי ישיבות שאינו שירות אזרחי-בטחוני, בתקופה שמיום התחילה עד יום ב' בתמוז התשע"ד (30 יוני 2014), יחולו עליו ההוראות חוק זה, בשינויים אלה:

¹³ ס"ח התשס"ב, עמ' 521.

(1) במקום תקופת השירות והיקף השירות כאמור בסעיף 4(א)(1), הוא ישרת 40 שעות שבועיות בממוצע למשך שנה או 20 שעות שבועיות בממוצע למשך שנתיים ;

(2) במקום דמי כלכלה לפי סעיף 5(ב), ישולמו לו דמי כלכלה בהתאם להוראות תקנות דחיית שירות לתלמידי ישיבות שתורתם אומנותם (שירות אזרחי), התשס"ז-2007¹⁴ כנוסחן ערב פקיעתו של חוק דחיית שירות.

תוקף 26. חוק זה יעמוד בתוקפו עד יום ח' בתמוז התש"פ (30 ביוני 2020), ואולם מי שהחל את שירותו לפי חוק זה לפני המועד האמור ימשיכו לחול לגביו הוראות חוק זה עד תום שירותו.

תוספת

(סעיף 5(ג))

תנאי השירות של משרת בשירות אזרחי

1. (א) משרת בשירות אזרחי המשרת חמישה ימים בשבוע, זכאי ל-22 ימי חופשה לכל שנת שירות, שייחשבו חלק מהשירות, ומשרת בשירות אזרחי המשרת פחות מחמישה ימים בשבוע, זכאי לימי חופשה בהיקף יחסי למספר ימי השירות השבועיים שלו.

(ב) משרת בשירות אזרחי המשרת שישה ימים בשבוע, זכאי ל-26 ימי חופשה לכל שנת שירות, שייחשבו חלק מהשירות.

(ג) מועדי החופשה ייקבעו בידי הגוף המפעיל; בקביעתו כאמור יתחשב הגוף המפעיל, ככל הניתן, ברצון המשרת בשירות אזרחי.

2. (א) בלי לגרוע מן האמור בפרט 1, משרת בשירות אזרחי זכאי לתשעה ימי חופשה בחגים, שיכללו את מועדי ישראל כמשמעותם בסעיף 18א לפקודת סדרי השלטון והמשפט, התש"ח-1948¹⁵, ואת יום העצמאות;

(ב) משרת בשירות אזרחי זכאי לזכויות ככל שהיו ניתנות לו אילו היה עובד, לעניין היעדרות בתשלום מתעסוקה ביום בחירות לפי סעיף 10 לחוק יסוד: הכנסת¹⁶ וביום הזיכרון לחללי מערכות ישראל לפי סעיף 4א לחוק יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל, התשכ"ג-1963¹⁷.

¹⁴ ס"ח התשס"ז, עמ' 740.

¹⁵ ע"ר התש"ח, תוס' א', עמ' 1.

¹⁶ ס"ח תשי"ח, עמ' 69.

¹⁷ ס"ח התשכ"ג, עמ' 72.

3. (א) משרת בשירות אזורי זכאי להיעדר מהשירות עקב מחלה, על פי אישור רפואי, עד 20 ימים בשנת שירות.
- (ב) על אף האמור בפרט משנה (א), המנהל או מי שהוא הסמיך לכך רשאי לאשר למשרת להיעדר מהשירות עקב מחלה, מעבר ל-20 הימים האמורים בפרט משנה (א) אם מצא כי יש הצדקה מיוחדת לכך, ובלבד שתקופת ההיעדרות הכוללת לא תעלה על 90 ימים; בבואו לאשר היעדרות נוספת כאמור, רשאי המנהל לדרוש חוות דעת רפואית נוספת או להיוועץ ברופא מטעמו ולהתחשב במשך ההיעדרות ביחס למשך השירות בפועל.
4. (א) משרת בשירות אזורי יהיה זכאי להפסקה בת חצי שעה במהלך יום שירות.
- (ב) משרת בשירות אזורי יהיה זכאי להפסקה בת 12 שעות לפחות בין יום שירות אחד למשנהו.
- (ג) בגוף מפעיל הפועל במשמרות, משרת בשירות אזורי לא ישרת בלילה יותר משבוע אחד בתוך שלושה שבועות; לעניין זה, "שירות בלילה" – שירות ששתי שעות ממנו, לפחות, הן בתחום השעות שבין 22:00 ל-06:00.
5. משרת בשירות אזורי לא יופעל במנוחה השבועית כמשמעותה בסעיף 7 לחוק שעות עבודה ומנוחה, התשי"א-1951,¹⁸ אלא אם כן הגוף המפעיל מחזיק בהיתר כללי להעסקת עובדים במנוחה השבועית.
6. ההוראות לפי פקודת הבטיחות בעבודה [נוסח חדש], התשי"ל-1970,¹⁹ יחולו, בשינויים המחויבים, על כל הגופים המפעילים, בנוגע למשרתי השירות האזורי.
7. משרת בשירות אזורי יקבל מידע והכשרה למניעת תאונות עבודה ומחלות מקצוע, בהתאם להוראות לפי סעיף 8 לחוק ארגון הפיקוח על העבודה, התשי"ד-1954.²⁰

¹⁸ ס"ח התשי"א, עמ' 204.

¹⁹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 16, עמ' 337.

²⁰ ס"ח התשי"ד, עמ' 202; התשס"ה, עמ' 693.

דברי הסבר

סעיף 1

סעיף ההגדרות – שבו מבוארים ומוגדרים המונחים המרכזיים ליישום החוק

סעיף 2

מוצע לקבוע את המסגרת הכללית לשירות האזרחי לתלמידי ישיבות.
מוצע כי שירות אזרחי ייעשה בידי משרת אצל גוף מפעיל, אליו הוא יופנה על-ידי הרשות.
כמו כן מוצע לקבוע את התחומים שבהם ניתן לבצע שירות אזרחי. רשימת התחומים כוללת את התחומים שבהם ניתן היה לשרת בשירות האזרחי לפי חוק דחיית שירות בתוספת מספר תחומים חדשים אשר עלה הצורך להוסיפם.
מוצע לקבוע את המקום הגיאוגרפי בו יכול להתבצע השירות האזרחי. שירות זה יכול להתבצע בישראל או באזור.

סעיף 3

מוצע לקבוע מספר הוראות לגבי אופן השירות.
מוצע כי הגוף המפעיל לא יוכל לשמש, במישרין או בעקיפין, כמקום העבודה או מקום לימודים של מי שמשרת אצלו וכי בשעות השירות המשרת לא יוכל לעבוד או ללמוד, למעט לימודי הכשרה לפי הצעת החוק.
יובהר כי אין מניעה על עבודה או לימודים של המשרתים בשעות שאינן שעות השירות.
כמו כן מוצע לקבוע כלל לפיו משרתי השירות האזרחי יסייעו לעובדי הגוף המפעיל, אך לא ימלאו את מקומם. הוראה זו באה להגן על שוק התעסוקה מפני פגיעה אפשרית על-ידי החלפת עובדים במתנדבי השירות האזרחי. השר יהיה רשאי לקבוע בתקנות תנאים ומגבלות נוספים לגבי התפקידים שיוכלו לבצע המשרתים.
מוצע לקבוע הוראה כללית על חובת המשרת למלא אחר ההוראות שיקבל מהרשות או מהגוף המפעיל שבו הוא משרת.

סעיף 4

מוצע לקבוע את מסגרת השעות שבהן צריך לשרת בשירות האזרחי :
משרת אשר יתחיל את שירותו עד ליום 31 ליוני 2014 – ישרת 40 שעות שבועיות בממוצע למשך שנה או 20 שעות שבועיות בממוצע למשך שנתיים. מדובר במכסת השעות שהיתה קיימת בשירות האזרחי לפי חוק דחיית שירות.
משרת יוכל לבחור בין שירות של 30 שעות שבועיות בממוצע במשך שנתיים לבין 20 שעות שבועיות בממוצע במשך 3 שנים.
משרת אשר ישרת במסלול האזרחי-בטחוני (משטרה, שב"ס, כב"א או המשטרה

הירוקה) – ישרת 32 שעות שבועיות בממוצע למשך שנתיים.
 יובהר כי על-פי הוראות המעבר שבהצעת החוק מי שיתחיל את השירות עד ליום 30 ביוני 2014 יוכל לשרת או במסלול האזרחי-בטחוני או במסגרת השעות שהיתה קבועה בתקנות דחיית שירות לתלמידי ישיבות שתורתם אומנותם (שירות אזרחי) התשס"ז-2007 ערב פקיעתן (דהיינו 40 שעות שבועיות בשנה או 20 שעות שבועיות בשנתיים).
 בנוסף, מוצע לאפשר לשר לקבוע הוראות לגבי מספר מרבי של שעות שירות ביום לפי מסלולי השירות השונים.

סעיף 5

מוצע להבהיר כי בין המשרתים לבין הגוף המפעיל והרשות לא יחולו יחסי עובד-מעביד.

מוצע לקבוע כי המשרתים יהיו זכאים לדמי כלכלה, להחזר נסיעות למקום השירות ולתנאי שירות נוספים כמפורט בתוספת, ולהסמיך את השר להתקין תקנות לעניין שיעור דמי הכלכלה ותנאי השירות של המשרתים ולהתחשב בסוג התפקיד, במשך השירות ובמצב המשפחתי של המשרת. התוספת לחוק כוללת הוראות שונות לגבי תנאי שירותם של המשרתים : ימי חופשה, העדרות בשל מחלה, הוראות בעניין בטיחות בעבודה ועוד.
 בנוסף מוצע להסמיך את המנהל להורות על מקרים מיוחדים המצדיקים היעדרות של משרת במהלך שירותו.

סעיף 6

מוצע לקבוע כי המשרתים בשירות אזרחי יעברו הכשרה כללית לצורך שירותם במסגרת השירות האזרחי. האחריות על העברת ההכשרה בפועל תוטל על הרשות.

סוגי השירות השונים יחולקו לתחומים, בתקנות שיקבע השר, ולגבי כל אחד מהתחומים יקבע המנהל תוכנית הכשרה.
 מוצע לקבוע כי ימי ההכשרה ייחשבו כחלק מתקופת השירות של משרת, לכל דבר ועניין.

על מנת להבטיח את טיב ההכשרה ואיכותה, מוצע להסמיך את השר לקבוע הוראות לגבי כשירותם המקצועית של העוסקים במתן ההכשרה, ובכלל זה השכלתם, ניסיונם המקצועי ועברם הפלילי, וכן לגבי המוסדות שבהם תועבר ההכשרה בפועל והציוד הנדרש. מוצע בחוק זה להפוך את ההכשרה לחלק מן החובות הבסיסיות של משרתי השירות האזרחי, במטרה להביא לשיפור השירות האזרחי, לקידום המשרתים, ולעידוד שילובם כאזרחים פעילים ומעורבים במדינת ישראל.

סעיף 7

מוצע לקבוע כי בתפקידי שירות אזרחי שבהם נדרשת הכשרה מקצועית מיוחדת, יהא הגוף המפעיל אחראי לכך שהמשרת יעבור הכשרה מיוחדת כאמור.

מוצע לקבוע כי גם תקופה זו תיחשב כחלק מתקופת השירות של המשרת, למעט במקרים מיוחדים שעליהם יורה המנהל. מוצע להותיר למנהל סמכות זו לנסיבות מיוחדות כגון נסיבות בהן ההכשרה הדרושה הינה ארוכה במיוחד או שהיא מעניקה למשרת מיומנויות מקצועיות מיוחדות אשר יוכלו לשמש אותו גם לאחר תקופת השירות, כך שאין הצדקה לכלול את ימי ההכשרה האמורים במניין ימי תקופת השירות.

סעיף 8

מוצע לקבוע כי עם השלמת תקופת השירות הקבועה לשירות אזרחי לפי חוק דחיית יקבלו משרתי השירות האזרחי תעודה המעידה על כך שהשלימו את תקופת השירות ועל משך השירות שביצעו. עוד מוצע לקבוע כי הרשות תמסור למשרת שהשלים את תקופת השירות הודעה בדבר הזכויות הנתונות לו עם השלמת תקופת השירות.

סעיף 9

התנאי הבסיסי לפעילות של גוף מפעיל על פי החוק המוצע הוא מתן אישור בידי המנהל לשמש כגוף מפעיל בהתאם להוראות שיקבע השר. מוצע להקנות את הסמכות האישור למנהל, או למי שהוא יסמך לכך, בין השאר לנוכח מספרם הרב, העשוי גם לגדול, של הגופים המפעילים.

הסעיף המוצע מפרט את התנאים להכרה בגוף מפעיל כדלהלן:

(1) מטרות הגוף או מעשיו אינם כוללים שלילה של קיום מדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית, ואין בהם תמיכה במאבק מזוין נגד מדינת ישראל או הסתה לגזענות, אלימות או טרור. כאמור לעיל, מגבלה זו מתייחסת למקרי קיצון, בהם פעילותו של גוף מפעיל חותרת תחת יסודותיה של מדינת ישראל. אלה הם השיקולים הנוהגים גם להכרה לגבי פסילת רשימת מועמדים. לפי סעיף 7א לחוק יסוד: הכנסת, ונובעת מתוכם האפשרות להכיר במגוון רחב של גופים, אשר פניהם יכולים להיות כפני החברה הישראלית. ההנחה היא שהשירות האזרחי נושא אופי ממלכתי, אך יכול להתבצע בגופים מפעילים, בעלי גוון חברתי ייחודי, ובעלי מטרות ותחומי עיסוק שונים ומגוונים. המשקפים עולם ערכים עצמאי. מוצע כי למעט מקרי הקיצון הללו, יהיה זכאי כל גוף העומד ביתר הדרישות הקבועות בחוק ושתחומי עיסוקו בתחומים הקבועים בסעיף 2 לשמש כגוף מפעיל. המתווה המוצע מבטיח כי אמות המידה שלפיהן ניתן אישור

לשמש כגוף מפעיל, הן שוויוניות.

(2) מבקש האישור הינו רשות ציבורית. או שהוא תאגיד העומד בדרישות מבניות נוספות – חברים במבקש ההכרה שבעה חברים או בעלי מניות לפחות, שרובם אינם קרובי משפחה, התאגיד מקיים את הוראות הדין התאגידי הרלוונטי, פועל למען מטרה ציבורית, ומשתמש בנכסיו ובהכנסותיו להשגת מטרותיו בלבד. יוער כי דרישות אלה דומות לאלה הקבועות בסעיף 9(2) לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש], לצורך הכרה בגוף כ"מוסד ציבור". עוד יש להבהיר כי מוסד ציבורי שהוכר לפי סעיף 46 לפקודת מס הכנסה, דהיינו – לעניין פטור ממס בשל תרומות הניתנות לו – רואים אותו כאילו הוא עומד בתנאי פסקה זו.

(3) מבקש האישור אינו מפלגה והצהיר כי אינו עוסק ולא יעסוק בתעמולת בחירות. מגבלה זו שוללת את האפשרות לאשר גוף מפעיל אם הוא מזוהה פוליטית, היא משמרת את צביונו הממלכתי של השירות האזרחי ומונעת את החשש שמשרתי השירות האזרחי יבצעו התנדבות בעלת צביון פוליטי.

(4) הפעילות שיבצעו המשרתים בגוף תהיה בתחומים המותרים על פי חוק – אלו המפורטים בסעיף 2 לחוק המוצע.

מוצע להסמיך את השר לקבוע תנאים נוספים לאישורו של גוף מפעיל וכן אמות מידה למילוי תפקידו של הגוף המפעיל, ככל שיראה בכך צורך; בין השאר, יוסמך השר לקבוע הוראות בנוגע ליחס בין היקף פעילות הגוף בתחומי השירות המותרים לבין שאר פעילותו, בנוגע למספר המועסקים בגוף, מספר הפעילים בו או מספר מקבלי השירות ממנו. בנוגע לשכרם של נושאי המשרה בגוף, בנוגע לתקופת תוקפו של האישור, וכן בנוגע למספר המתנדבים שהגוף רשאי להפעיל.

מוצע להסמיך את המנהל לקבוע תנאים נוספים לפעילותו של גוף מפעיל מסוים, אם הוא סבור שהדבר דרוש לשם הבטחת ביצוע השירות באופן מיטבי ולשם הבטחת טובת המשרתים, וכן לגרוע מתנאים אלה או לשנותם. הוראה זו מחזקת את הפיקוח על הגופים המפעילים, ומאפשרת לנהוג בגמישות ובמידתיות במקרים שבהם יש צורך לנקוט צעדים כלפי גוף מפעיל על מנת להביאו לנהוג בהתאם להוראות החוק המוצע והנחיות הרשות, וזאת מבלי להידרש לשלילה מוחלטת של האישור, העלולה לפגוע במשרתים ובפעילות רצויה שהם מקיימים במסגרת הגוף המפעיל.

סעיף 10

מוצע לקבוע בסעיף זה את חובות הגוף המפעיל לפי הוראות הצעת החוק.

סעיף 11

במסגרת זו נכללים גם ההפעלה של מתנדבי השירות האזרחי, מתן ההכשרה המקצועית המיוחדת במקרים שבהם היא נדרשת, והעברת דיווחים בנושאים שונים לרשות.
גוף מפעיל יידרש על פי המוצע לדווח על שינוי בפרטים שמסר בתוך 30 ימים מהיום שנודע לו על השינוי, ולצרף את המסמכים הנוגעים לעניין.

סעיף 12

מוצע לקבוע הוראות בדבר סמכותו של המנהל לבטל אישור של גוף מפעיל או להתלותו, לאחר שנתן לגוף המפעיל הזדמנות להביא בפניו את טענותיו. המנהל יהיה רשאי להפעיל את סמכותו אם יתברר לו שהגוף המפעיל הפר הוראה מהוראות החוק המוצע, שהוא לא עומד בתנאי האישור המפורטים, שהוא הפר את התנאים הנוספים שעליהם הורה המנהל או כאשר האישור ניתן על יסוד מידע כוזב או שגוי. סמכות זו תופעל לאחר שניתנה לגוף המפעיל אפשרות נאותה לתקן את הטעון תיקון והוא לא עשה כן, אלא אם כן מדובר באישור שניתן על יסוד כוזב או שגוי.

סעיף 13

מוצע לקבוע חובה של המנהל לפרסם ברשומות ובאתר האינטרנט של הרשות, בחודש דצמבר בכל שנה, את רשימת הגופים המפעילים, את תחומי פעילותם ואת מספר המשרתים שהם מפעילים. הוראה זו נועדה לשמור על שקיפות בהתנהלות תחום השירות האזרחי בכלל, והרשות בפרט, ולאפשר למי שמתעניין בשירות אזרחי בשנה העוקבת, ללמוד על מקומות ההתנדבות הקיימים.

סעיף 14

מוצע להקים בחוק את הרשות לשירות אזרחי אשר תפעל במשרדו של השר, בהתאם להחלטות השר ולמדיניות הממשלה.
מוצע לקבוע כי הממשלה תמנה. לפי הצעת השר, מנהל לרשות, שיהיה ממונה על ביצוע תפקידי הרשות. לפי המוצע המנהל יהיה עובד המדינה, ויהיה כפוף במישרין לשר.

סעיף 15

אחד התפקידים המרכזיים של הרשות הוא הפיקוח על מערכת השירות האזרחי, ובכלל זה, אכיפת קיום הוראות החוק המוצע, והוראות חוק דחיית שירות. על מנת שניתן יהיה לבצע את תפקיד הפיקוח, מוצע לקבוע הוראות בעניין הסמכת מפקחים על ידי השר, שיחזיקו בסמכויות לפי חוק זה. על פי המוצע, השר יהיה רשאי להסמך מפקח רק אם הוברר שאין התנגדות של המשטרה להסמכה כאמור, אם הוא קיבל הכשרה מתאימה ואם הוא עומד בתנאי כשירות נוספים עליהם הורה השר. עוד מוצע לקבוע כי שמות המפקחים יפורסמו ברשומות ובאינטרנט, וכי סמכויות הפיקוח

יחולו גם באזור יהודה ושומרון.

סעיף 16

מוצע להבהיר כי למפקחים שיוסמכו על-ידי השר יהיו נתונות הסמכויות הבאות:

- (1) סמכות לדרוש מסמכים או ידיעות מכל בעל תפקיד בגוף מפעיל, וכן ממשרת.
 - (2) סמכות להיכנס למשרדי הגופים המפעילים וכן למקומות שבהם משרתים משרתים, ולעיון במסמכים הרלוונטיים. באם המשרדים האמורים משמשים למגורים המפקח יתאם כניסתו עם מנהל המקום ובהיעדר מנהל עם דיירי המקום או ע"פ צו של בית משפט.
- עוד מוצע לקבוע כי מפקח לא יעשה שימוש בסמכויות הנתונות לו לפי חוק זה, אלא, בעת מילוי תפקידו, לאחר שהזדהה, וכשיש בידו תעודה המעידה על תפקידו ועל סמכויותיו, שאותה יוכל להציג על-פי דרישה.

סעיף 17

מוצע לקבוע כי מפקחים לפי חוק זה יוכלו להפעיל את סמכויותיהם גם ביחס למדינה ומוסדותיה. הוראה זו רלוונטית בכל מקרה בו משרד ממשלתי, או מוסד ממוסדות המדינה, מהווה גוף מפעיל. לצד זאת, ועל מנת להבטיח כי הפעלת סמכויות פיקוח לא תפגע באינטרסים אחרים של המדינה, ובהם שמירה על סודותיה וביטחונה, מוצע לקבוע כי הפעלת סמכויות הפיקוח לפי חוק זה במספר רשויות ביטחוניות (משרד הביטחון ויחידות הסמך שלו, יחידות ויחידות סמך ביטחוניות של משרד ראש-הממשלה, משטרת ישראל, שב"ס והרשות להגנה על עדים), תיעשה לפי נוהל מיוחד. בנוהל, אותו ייקבע השר בהסכמת השר הממונה הרלוונטי לגבי כל אחת מהמערכת הביטחונית, יפורטו התנאים להפעלת סמכויות הפיקוח ברשויות הביטחון השונות. כמו כן, מוצע לקבוע כי הפעלת סמכויות הפיקוח במערכות הביטחון האמורות, תעשה רק בידי מפקח שעבר בידוק והתאמה ביטחונית.

סעיף 18

מוצע לקבוע כי משרת אשר לא מילא אחר התנאים המפורטים בחוק זה או שלא עמד בהוראות הגוף המפעיל הנוגעות לשירות, רשאי המנהל, לאחר שקיבל חוות דעת מהגוף המפעיל, להפסיק שירותו של המשרת או לא להעניק למשרת אישור על השלמת שירותו, ובלבד שהתקיימו התנאים הבאים: המשרת זומן לשימוע וניתנה לו ההזדמנות להביא בפני המנהל את טענותיו וכן הנימוקים להפסקת השירות או לאי מתן האישור הועברו למשרת 7 ימים לפחות לפני מועד השימוע בכדי שיינתן לו זמן סביר להתכונן בטרם יעמוד לשימוע בפני המנהל.

מוצע לקבוע כי במידה והופסק שירותו של משרת כאמור לעיל, המנהל יודיע על כך לפוקד תוך לא יאוחר משבעה ימים מיום שהופסק שירותו ועל משרת זה יחולו הוראות סעיף 26 ה(ב) לחוק שירות ביטחון.

סעיף 19

מוצע לקבוע הוראה לפיה לא ייפגע מעמדה, כבודה או שילובה של אישה, בשל שירותם של משרתים בשירות אזרחי לפי חוק זה.

סעיף 20

מוצע לקבוע חובת דיווח לשר לועדת החוץ והביטחון של הכנסת לגבי מספר המשרתים בשירות האזרחי ותחום עיסוקם, סדרי הפיקוח, נתונים השוואתיים לשנים קודמות והשלכות יישום החוק על מעמדן, כבודן ושילובן של נשים.

סעיף 21

מוצע להסמיך את השר להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו של החוק המוצע.

סעיף 22

מוצע לקבוע הוראת תיקון עקיף לסעיף 11(ג) לחוק פיצויי פיטורים, התשכ"ג-1963. סעיף זה קובע שורה של מקרים שבהם התפטרות של עובד תיחשב כפיטורים המזכים את העובד בפיצויי פיטורים. בין המקרים המנויים בסעיף האמור, נקבע כי עובד שהתפטר בסמוך להתנדבות לשירות האזרחי (מכוח חוק דחיית שירות שפקע ב-1.8.2012) ייחשב כאילו פוטר. מוצע לתקן את ההפניות לגבי הגדרת שירות אזרחי, כך שתתווסף הפניה גם לשירות אזרחי לפי החוק המוצע.

סעיף 23

חוק קליטת חיילים משוחררים משווה את הזכאות של בוגרי השירות האזרחי (מכוח חוק דחיית שירות שכאמור פקע ביום 1.8.2012) לזכאות של חיילים משוחררים. מוצע לתקן מספר סעיפים בחוק זה בכדי שגם המשרתים בשירות אזרחי לתלמידי ישיבות יהנו מהזכויות לפי חוק קליטת חיילים משוחררים, בהתאם להיקף שירותם היחסי.

סעיף 24

מוצע לתקן מספר סעיפים בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995, כך שההגדרות הנוגעות לשירות לאומי יתייחסו מעתה גם לשירות אזרחי לפי החוק המוצע. כמו כן מוצע לתקן את המינוחים לכל אורך החוק כך שבמקום שירות אזרחי כהגדרתו לפני החוק המוצע יבוא הביטוי המתאים – "שירות אזרחי" כהגדרתו בחוק המוצע.

סעיף 25

מוצע לקבוע הוראות מעבר שייסדירו את המשך הפעלתו התקינה של

השירות האזרחי.

מוצע לקבוע כי יראו את מינהלת השירות האזרחי-לאומי שפועלת כיום כרשות שהוקמה לפי חוק זה ואת ראש המינהלת שכיהן ערב כניסת החוק לתוקף כמנהל הרשות.

בנוסף מוצע לקבוע כי גופים מפעילים שהפעילו משרתים ערב כניסת החוק לתוקף יוכלו להמשיך ולפעול בשנתיים הראשונות לאחר כניסת הצעת החוק לתוקף.

בכדי לא לפגוע במשרתים שכבר משרתים בפועל מוצע לקבוע כי מי שהחל לשרת לפני יום התחילה של החוק המוצע בשירות אזרחי לפי חוק דחיית שירות או בשירות אזרחי משמר, בהתאם להחלטת ממשלה מס' 5275 מיום 9.12.2012, יחולו לגבי שירותו ההוראות לפי חוק דחיית שירות שחלו על שירות אזרחי לפי אותו חוק ערב פקיעתו.

בנוסף נקבע כי מי שיתחיל את שירותו עד ליום 30 יוני 2014 יוכל לבחור בין 2 אפשרויות :

א. שירות לפי מסגרת השעות שהיתה בחוק דחיית שירות (40 שעות שבועיות במשך שנה או 20 שעות שבועיות במשך שנתיים) ויקבל דמי כלכלה על-פי הוראות התקנות לפי חוק דחיית שירות, כנוסחן ערב פקיעתן.

ב. שירות במסלול האזרחי-ביטחוני.

סעיף 26

לאור הוראות התיקון לחוק שירות ביטחון שמגביל את ההפניה לשירות האזרחי לתקופה של שבע שנים מוצע לקבוע כי תוקפו של חוק זה הינו שבע שנים מיום פרסומו. בנוסף מוצע לקבוע כי מי שהחל את שירותו לפי הצעת החוק לפני מועד פקיעתה ימשיכו לחול לגביו הוראות החוק עד תום שירותו.